

KATOLIK

Włara, miłość
Joga i bliźniego, oświata.

Szanej lezyk ojców! to prawo Boga a człowieka obowiazek.

Oszczedność, trzeźwość,
stowarzyszenia.Adres redakcyi i administracyi:
Bytom G.-S. ul. Elekoralna 19.

Za prawdę, wolność i prawo!

Telefon nr. 40 i 47.

„KATOLIK” wychodzi w każdy wtorek, czwartek i sobotę i kosztuje na kwiecień 1924 75 fen. złotych. — W Województwie Śląskiem od 11-go do 20-go maja 750 tys. mkr. polskich. — Ceny obliczone są z odnoszeniem do domu.

Wtorek, dnia 13-go maja 1924

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. W Niemczech kosztuje wiersz 10 fen. podług kursu marki złote w dniu rzeczywistego placenia. W Polsce: Wiersz milimetrowy 75 tysięcy polskich. — Wiersz reklamowy 225 tys. m. polskich.

Wyniki wyborów.

Powiat kozielski.

Kobylce. Demokraci 2, komuniści 82, Polacy 8, Deutschvölkische 16, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 5, centrum 65, nacyonalisci niemiecscy 21.

Łaniec. Socjaliści 1, komuniści 45, Deutschvölkische 2, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 2, centrum 31, nacyonalisci niemiecscy 12.

Koza. Socjaliści 2, demokraci 1, komuniści 50, Deutschvölkische 1, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 1, centrum 13, nacyonalisci niem. 9.

Chrósty. Socjaliści 2, demokraci 2, komuniści 81, Polacy 1, Deutschvölkische 1, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 3, centrum 36, nacyonalisci niemiecscy 21.

Kuzniczka. Socjaliści 1, demokraci 4, komuniści 62, Polacy 11, Deutschvölkische 4, Deutschsoziale 1, centrum 72, nacyonalisci niemiecscy 13.

Trawniki. Socjaliści 2, komuniści 25, Polacy 1, Deutschvölkische 2, niem. partya ludowa 1, centrum 143, nacyonalisci niem. 13.

Ortowie. Socjaliści 3, komuniści 64, Polacy 27, Deutschvölkische 2, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 2, centrum 25, nacyonalisci niem. 54.

Komorno. Socjaliści 5, komuniści 61, Deutschvölkische 1, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 2, centrum 82, nacyonalisci niem. 10.

Uciszków. Socjaliści 1, demokraci 7, komuniści 56, Polacy 8, Deutschvölkische 3, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 1, centrum 240, nacyonalisci niemiecscy 5.

Grodzisko. Socjaliści 2, demokraci 4, komuniści 17, Polacy 2, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 3, centrum 40, nacyonalisci niem. 19.

Pawłowizna. Socjaliści 1, demokraci 1, komuniści 2, Deutschvölkische 4, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 39, centrum 32, nacyonalisci niemiecscy 128.

Ciechkowice. Socjaliści 5, demokraci 11, komuniści 26, Polacy 17, Deutschvölkische 4, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 9, centrum 80, nacyonalisci niemiecscy 66.

Urbanowice. Socjaliści 1, demokraci 1, komuniści 90, Deutschvölkische 28, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 2, centrum 69, nacyonalisci niemiecscy 143.

Pokrzywnica. Socjaliści 1, demokraci 1, komuniści 187, Polacy 6, Deutschvölk. 5, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 2, centrum 75, nacyonalisci niemiecscy 4.

Rzeczyca. Socjaliści 9, demokraci 3, komuniści 109, Polacy 1, Deutschvölkische 1, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 2, centrum 107, nacyonalisci niemiecscy 18.

Kotłarnia. Socjaliści 8, demokraci 2, komuniści 29, Polacy 4, Deutschvölkische 7, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 1, centrum 24, nacyonalisci niem. 40.

Goszyce. Demokraci 1, komuniści 19, Polacy 2, centrum 7, nacyonalisci niemiecscy 13.

Pawłowiczki. Socjaliści 8, komuniści 35, Polacy 3, Deutschvölkische 4, niem. partya ludowa 8, centrum 118, nacyonalisci niem. 73.

Dębowa. Socjaliści 2, demokraci 1, komuniści 35, Polacy 1, niem. partya ludowa 3, centrum 30, nacyonalisci niemiecscy 54.

Wleki. Socjaliści 5, demokraci 3, komuniści 133, Polacy 8, Deutschvölkische 14, niem. partya ludowa 2, centrum 76, nacyonalisci niem. 35.

Poborsów. Socjaliści 5, demokraci 1, komuniści 111, Polacy 59, Deutschvölk. 7, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 7, centrum 123, nacyonalisci niemiecscy 18.

Jakubowice. Socjaliści 1, demokraci 2, komuniści 7, Deutschvölkische 1, niem. partya ludowa 3, centrum 53, nacyonalisci niem. 56.

Ostatnie wiadomości.

Uwartościowanie prefensy przedwojennych w Polsce.

Warszawa, 11-go maja. Rada ministrów zgodziła się na projekt rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej, tycającego się uwartościowania przedwojennych pretensy pieniężnych. Uwartościowanie wynosi od 15 do 50 procent sumy pierwotnej.

Turecka misja wojskowa w Polsce.

Konstantynopol, 10-go maja. Pod wodzą generała Nadji Paszy uda się niebawem wojskowa misja turecka do Polski celem zbadania tamtejszych stosunków wojskowych. Zamiar ten powstał dość niespodzianie i ma podkład polityczny. Przyczyny należy szukać w napiętych stosunkach pomiędzy Turcją a Rosją.

Położenie strajkowe nad Renem.

Essen, 11-go maja. Komisarz państwowy Mehlich odbył w piątek narady z przedstawicielami organizacji robotników, a w sobotę z pracodawcami. Chodzi mu przytem o stwierdzenie, czy jest jakakolwiek stosowna podstawa do wspólnych układów. Organizacje robotnicze wykazują nadzieję, że do układów dojdzie.

Na poniedziałek minister pracy zaprosił obie strony do siebie na naradę. Ponieważ minister przez ogłoszenie swego wyroku prawomocnym już się związał, robotnicy nie spodziewają się wiele po tej naradzie. Chyba że cała rada ministrów sprawą tą się zajmie i wyrok ministra pracy zmieni. Przytem wszystkim chodzi robotnikom przede wszystkim o zasadnicze uznanie 7-godzinnej pracy. Tymczasem chcą oni ósmą godzinę jako nadwyżkę pracować tak długo, jak zachodzić będzie konieczna potrzeba.

Krwawe wydarzenia przy manifestacji nacyonalistycznej w Hall.

Hala, 11. maja. Z powodu odsłonięcia zburzonego podczas rewolucji pomnika feldmarszałka Moltkego, przybyły w niedzielę do Halli ogromne zastępy nacyonalistów. W mieście samem zdarzyły się aż do pierwszych godzin popołudniowych tylko nieznaczne zatargi pomiędzy nacyonalistami a komunistami.

Natomiast w pobliskiej wsi Boelberg, gdzie celem powstrzymania pochodu komunistów do miasta stanęły posterunki policyi, przyszło do strzelaniny. Na rozpraszających tłumy policyantów strzelano, skutkiem czego i policya użyła broni palnej. Pięciu policyantów zostało zranionych. Straty komunistów dotychczas nieznane.

Konferencya Macdonalda z Poincarem 20 maja.

Londyn, 11. maja. Jest rzeczą pewną, iż dnia 20 maja prezes ministrów francuskich, Poincare, przybędzie do Anglii, ażeby z prezesem ministrów angielskich, Macdonaldem odbyć naradę co do załatwienia sprawy z Niemcami. Jak gazety francuskie donoszą, Poincare będzie się domagał, aby sprawozdanie znawców niezwłocznie i bez zmiany zostało przyjęte, — że Niemcy winny przyjąć potrzebne ustawy i plan znawców wykonać, zanim zarząd i kontrola francuska i belgijska nad Ruhra zostanie zniesiona, — okupacja wojskowa będzie ustawała w miarę dopełnianych istotnie spłat niemieckich, — ustąpienie wojska z Nadrenii zależęć będzie nie tylko od zapłaty rat reparacyjnych, lecz także od militarnego rozbrojenia Niemiec.

Narada obu ministrów jest przygotowaniem ogólnej konferencyi europejskiej.

Milice. Socjaliści 9, demokraci 15, komuniści 8, Deutschvölkische 10, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 10, centrum 61, nacyonalisci niem. 48.

Brzeźce. Socjaliści 6, demokraci 4, komuniści 121, Polacy 38, Deutschvölkische 14, niem. partya ludowa 13, centrum 151, nacyonalisci niem. 59.

Dzielnica. Socjaliści 19, demokraci 2, komuniści 26, Polacy 71, Deutschvölkische 1, Deutschsoziale 2, centrum 103, nacyonalisci niem. 16.

Podlesie. Socjaliści 9, demokraci 4, komuniści 106, Polacy 16, Deutschvölkische 5, Deutschsoziale 2, centrum 83, nacyonalisci niem. 20.

Błażejowice. Socjaliści 3, demokraci 3, komuniści 73, Polacy 46, Deutschvölkische 7, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 3, centrum 26, nacyonalisci niemiecscy 26.

Teśnów. Socjaliści 5, demokraci 1, komuniści 10, Deutschvölkische 2, centrum 66, nacyonalisci niemiecscy 3.

Radziejów. Komuniści 27, Polacy 1, Deutschvölkische 2, centrum 4, nacyonalisci niem. 3.

Kózki. Socjaliści 6, demokraci 1, komuniści 12, Polacy 2, Deutschvölkische 3, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 3, centrum 91, nacyonalisci niemiecscy 14.

Mozurów. Socjaliści 4, demokraci 1, komuniści 15, Polacy 60, Deutschvölkische 6, niem. partya ludowa 8, centrum 111, nacyonalisci niem. 103.

Grudynia Wielka. Socjaliści 4, komuniści 20, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 1, centrum 195, nacyonalisci niem. 71.

Leżec. Socjaliści 3, demokraci 4, komuniści 151, Polacy 3, Deutschvölkische 8, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 2, centrum 171, nacyonalisci niemiecscy 86.

Karchów. Socjaliści 16, demokraci 4, komuniści 49, Polacy 2, Deutschvölkische 3, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 5, centrum 39, nacyonalisci niemiecscy 90.

Dobieszów. Socjaliści 19, demokraci 6, komuniści 58, Deutschvölkische 5, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 4, centrum 60, nacyonalisci niem. 8.

Rogi. Socjaliści 7, demokraci 1, komuniści 137, Polacy 13, Deutschvölkische 6, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 10, centrum 86, nacyonalisci niemiecscy 77.

Raszowa. Komuniści 92, Polacy 40, Deutschvölkische 12, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 2, centrum 84, nacyonalisci niem. 16.

Cerkiew Polski. Socjaliści 72, demokraci 10, komuniści 168, Polacy 24, Deutschvölkische 5, Deutschsoziale 7, niem. partya ludowa 1, centrum 285, nacyonalisci niemiecscy 83.

Warłatów. Socjaliści 3, demokraci 1, komuniści 23, Deutschvölkische 1, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa (?), centrum 92, nacyonalisci niem. 36.

Libiszów. Socjaliści 1, demokraci 4, komuniści 99, Polacy 29, Deutschvölkische 3, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 4, centrum 26, nacyonalisci niemiecscy 26.

Byczynica. Socjaliści 1, komuniści 18, Polacy 12, niem. partya ludowa 3, centrum 7, nacyonalisci niemiecscy 2.

Kłodnica. Socjaliści 48, demokraci 11, komuniści 406, Polacy 57, Deutschvölkische 29, Deutschsoziale 19, niem. partya ludowa 172, centrum 638, nacyonalisci niemiecscy 218.

Gościęcín. Socjaliści 14, demokraci 5, komuniści 32, Deutschvölkische 5, Deutschsoziale 7, niem. partya ludowa 18, centrum 421, nacyon. niem. (?)

Borzysławice. Niem. partya ludowa 4, centrum 35, nacyonalisci niemiecscy 126.

Kędzierzyn. Socjaliści 53, demokraci 13, komuniści 126, Polacy 67, Deutschvölkische 12, Deutschsoziale 65, niem. partya ludowa 28, centrum 809, nacyonalisci niemiecscy 491.

Pogorzelec. Socjaliści 29, demokraci 4, komuniści 81, Polacy 20, Deutschvölkische 6, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 1, centrum 100, nacyonalisci niemiecscy 100.

soziale 32, niem. partya ludowa 11, centrum 207, nacyonalisci niemieccy 137.

Kłodnica—Przystań. Socjaliści 48, demokraci 11, komuniści 401, Polacy 57, Deutschvölkische 29, Deutschsoziale 19, niem. partya ludowa 172, centrum 638, nacyonalisci niem. 193.

Lony. Socjaliści 8, demokraci 3, komuniści 53, Polacy 60, Deutschvölkische 4, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 2, centrum 252, nacyonalisci niemieccy 134.

Jastrząg. Socjaliści 1, demokraci 3, komuniści 28, Deutschvölkische 11, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 2, centrum 17, nacyonalisci niem. 53.

Suchowice. Socjaliści 4, demokraci 1, komuniści 30, Polacy 6, Deutschsoziale 1, centrum 42, nacyonalisci niem. 17.

Grudynia Mała. Socjaliści 2, demokraci 1, komuniści 12, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 4, centrum 62, nacyonalisci niem. 51.

Łaki. Socjaliści 2, demokraci 2, komuniści 92, Polacy 77, Deutschvölkische 11, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 5, centrum 48, nacyonalisci niemieccy 24.

Dziłów. Socjaliści 10, demokraci 5, komuniści 24, Deutschvölkische 5, niem. partya ludowa 3, centrum 51, nacyonalisci niem. 23.

Stebłów. Socjaliści 11, demokraci 1, komuniści 46, Polacy 12, Deutschvölkische 2, niem. partya ludowa 10, centrum 27, nacyonalisci niem. 6.

Ślawiecka Kolonia. Socjaliści 5, demokraci 3, komuniści 82, Polacy 15, Deutschvölkische 9, Deutschsoziale 9, niem. partya ludowa 4, centrum 172, nacyonalisci niem. 164.

Lenartowice. Demokraci 1, komuniści 36, Polacy 34, Deutschvölkische 3, Deutschsoziale 1, centrum 95, nacyonalisci niem. 30.

Wronin. Socjaliści 37, demokraci 9, komuniści 83, Polacy 2, Deutschvölkische 6, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 6, centrum 105, nacyonalisci niem. 135.

Gierałtów. Socjaliści 11, demokraci 2, komuniści 70, Polacy 13, Deutschvölkische 7, Deutschsoziale 1, centrum 50, nacyonalisci niemieccy 20.

Bytków. Demokraci 1, komuniści 11, Polacy 5, niem. partya ludowa 1, centrum 11, nacyonalisci niemieccy 2.

Pociąg. Socjaliści 1, demokraci 2, komuniści 45, Polacy 2, Deutschvölkische 1, centrum 6, nacyonalisci niemieccy 19.

Krzanowice. Socjaliści 16, demokraci 6, komuniści 240, Polacy 7, Deutschvölk. 6, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 4, centrum 187, nacyonalisci niemieccy 74.

Rybaki. Demokraci 2, komuniści 28, Polacy 8, Deutschvölkische 1, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 5, centrum 43, nacyonalisci niem. 20.

Naczysławice Małe. Socjaliści 12, demokraci 1, komuniści 17, Polacy 5, Deutschvölkische 4, niem. partya ludowa 1, centrum 48, nacyonalisci niemieccy 67.

Maciowakierz. Socjaliści 11, demokraci 3, komuniści 46, Polacy 2, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa, centrum 225, nacyonalisci niem. 25.

Szczyty. Socjaliści 4, demokraci 9, komuniści 18, Deutschvölkische 5, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 3, centrum 40, nacyonalisci niem. 34.

Reńskawieś. Socjaliści 37, demokraci 13, komuniści 242, Polacy 11, Deutschvölkische 19, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 9, centrum 202, nacyonalisci niemieccy 67.

Radoszów. Socjaliści 19, demokraci 10, komuniści 45, Polacy 3, Deutschvölkische 10, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 6, centrum 113, nacyonalisci niem. 36.

Ligota Mała. Socjaliści 5, demokraci 1, komuniści 44, Polacy 14, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 3, centrum 51, nacyonalisci niem. 17.

Dobrosławice. Socjaliści 8, komuniści 72, Polacy 17, Deutschvölkische 5, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 16, centrum 59, nacyonalisci niemieccy 31.

Kamionka. Socjaliści 1, demokraci 4, komuniści 38, Polacy 6, Deutschvölkische 5, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 8, centrum 60, nacyonalisci niemieccy 15.

Miejsce. Socjaliści 1, demokraci 1, komuniści 19, Polacy 56, Deutschvölkische 3, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 2, centrum 38, nacyonalisci niemieccy 1.

Ślawiećce (wieś). Socjaliści 2, demokraci 2, komuniści 126, Polacy 35, Deutschvölkische 8, Deutschsoziale 6, niem. partya ludowa 3, centrum 160, nacyonalisci niemieccy 78.

Wielmierzowice. Socjaliści 1, demokraci 1, komuniści 28, Polacy 27, Deutschvölkische 1, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 5, centrum 12, nacyonalisci niemieccy 7.

Mechnica. Socjaliści 6, demokraci 3, komuniści 150, Polacy 47, Deutschvölkische 6, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 16, centrum 126, nacyonalisci niemieccy 25.

Mierzęcin. Komun. 2, Polacy 8, centrum 17.

Januszkowice. Socjaliści 7, demokraci 1, komuniści 53, Polacy 63, Deutschvölkische 7, niem. partya ludowa 3, centrum 35, nacyonalisci niem. 42.

Grzędziny. Socjaliści 31, demokraci 2, komuniści 62, Polacy 7, Deutschvölkische 7, Deutschsoziale 2, centrum 84, nacyonalisci niemieccy 52.

Wybory gminne.

Kluczborek. Socjaliści 382 (1 mandat), demokraci 234 (1 mandat), Deutschvölkische 553 (1 mandat), inwalidzi wojenni 487 (1 mandat), niem. partya ludowa 348 (1 mandat), centrum 1764 (7 mandatów), nacyonalisci niem. 2.131 (9 mandatów).

Kujakowice Dolne w Kluczborskiem. Były dwie listy z czołowymi kandydatami: Franciszek Krzenciesa i August Plewnia. Na pierwszą listę oddano 143, na drugą listę 136 głosów. Nieważnych było 9 głosów.

Ksiądzlas w Gliwickiem. Były dwie partje pod nazwą „Katholische Volkspartei“. Na listę z kandydatem czołowym Liszko oddano 97 głosów, na listę z kandydatem czołowym Siedlaczek 35 gł.

Dobrodzień w Lubliniekiem. Niemiecka partya obywatelska 468, lista rolników 378, lista towarzysstwa lokatorów 533

Wieszowa w Tarnogórskiem. Wybrano: z listy robotników polskich 2, z listy lokatorów 3, z listy właścicieli domów i gruntów 5, z listy niem. 5.

Miedary w Tarnogórskiem. Lista polska otrzymała 60 głosów, lista przeciwna 96 głosów. Zdobyliśmy zatem 3, a Niemcy 6 radnych.

Odmet w Strzeleckiem. Do rady gminnej zostali wybrani: Józef Solloch, Veit, Bunkosch, Kluge, Radwan, Nagel, Tomeczek, Schardon i Mnich.

Zawadzkie w Strzeleckiem. Na listę obywatelską oddano 435, na listę robotników 1.118 głosów. Robotnicy zdobyli 7, obywatele 2 mandaty.

POLITYKA.

POLSKA.

Rokowania polsko-niemieckie.

O rokowaniach polsko-niemieckich toczących się w Wiedniu od 30-go kwietnia donoszą, iż pierwszy tydzień minął na przemówieniach delegatów polskich i niemieckich informujących prezydenta Kaeckenbaecka o całokształcie sprawy. Pogląd polski przedstawiał pełnomocnik polski dr. Prądzyński, zdanie niemieckie objaśniał znawca niemiecki Kaufmann. Od dnia 9-go bm. rozpoczęła się druga część rokowań, to znaczy pośrednictwo prezydenta Kaeckenbaecka celem osiągnięcia porozumienia pomiędzy stronami. Po dniu 1. czerwca przedstawiciele Polski i Niemiec przedłożą Kaeckenbaeckowi obustronne wnioski celem wydania przez niego wyroku rozjemczego.

O wykonywanie kary śmierci w Polsce.

Ministerstwo Sprawiedliwości przesłało do Sejmu projekt ustawy o upoważnieniu Rządu do wydawania przepisów o wykonywaniu kary śmierci.

Art. 1. Rada Ministrów jest władna określać w drodze rozporządzeń sposób i czas wykonywania kary śmierci w postępowaniu przed sądami karnymi dla osób cywilnych.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wniesienie tego projektu Ministerstwo Sprawiedliwości uzasadnia tem, iż jest on konieczny dla ujednolinitości sposobu wykonywania kary śmierci we wszystkich rodzajach postępowania karnego. Sprawa jest pilna, ponieważ używanie wojska do wykonywania wyroków śmierci, pozbawione w pewnym zakresie ścisłych podstaw ustawowych, oddziaływa demoralizująco na wykonawców, żołnierzy i ich towarzyszy pułkowych, a przez całą armję, powołaną wyłącznie do obrony, jest odczuwane jak uwłaczające jej godności.

Prezydent Francji Millerand przybędzie do Polski.

Z Berlina donoszą, że pomiędzy przedstawicielami Polski i Francji toczą się narady w sprawie projektowanego przybycia do Polski prezydenta Republiki francuskiej, Milleranda. Wiadomość tę potwierdza „Kurier Poznański“ i zaznacza, że przyjazd Milleranda do Polski nastąpi w lipcu roku bieżącego.

NIEMCY.

Strejk na Śląsku Opolskim.

W Zabrze odbyło się zebranie rad załogowych wszelkich kierunków politycznych celem omówienia położenia strejkowego. Z wywodów mówców wynika, że wśród ogółu robotników panuje zaufanie i nadzieja, iż zapomocą strejku osiągną swoje cele. Uchwalono zaprzestać prace niezbędne dla utrzymania kopalni i zorganizować siły celem zwalczania łamistrejków. Odbyło się także zebranie żon strejkujących górników, po którym przyszło na ulicach do zaburzeń. Pewnego radcę górniczego niewiasty pobili a dzieciom noszącym swoim ojcom do pracy obiad wyrzucały go na ulicę.

Przesady niemieckie.

W sprawie interpelacji posłów niemieckich w sejmie warszawskim co do rzucenia bomby na zgromadze-

nie niemieckie w Bieleku w grudniu zeszłego roku minister spraw wewnętrznych Hübnier oświadczył, że dochodzenia policyjne wykazały, iż twierdzenia niemieckie są bezpodstawne i przesadne. Bomba rzucona nie zawierała innych ładunków oprócz wybuchowych. Nie było także innej bomby o ogromnej sile wybuchowej. Twierdzenia niemieckie, jakoby zamachy na zebrania niemieckie dokonywały się systematycznie od szeregów tygodni, są gołosłowne. Policyja polska wypełniła sumienie swoje obowiązki i zarzuty jej czynione przez interpelantów nie są usprawiedliwione.

Głosowanie powszechne w Niemczech nad sprawozdaniem znawców.

Żądanie zarządu niemieckiej partji socjalistycznej, aby rząd przeprowadził w Niemczech powszechne głosowanie co do przyjęcia lub odrzucenia postanowień znawców, napotkało na ostrą krytykę gazet różnych obozów politycznych. Niemal wszystkie gazety są zdania, że rząd sam musi decydować, zaś zrzucanie odpowiedzialności za skutki odrzucenia lub przyjęcia postanowień znawców ze siebie na naród cały, byłoby wielkim błędem politycznym.

Zatarg między Niemcami a sowietami.

Wedle doniesienia z Moskwy przewodniczący rady komisarzy ludowych Ryków oświadczył, że Rzesza niemiecka będzie gorzko żałowała swego nielegalnego postępu wobec sowieckiej delegacji handlowej w Berlinie. Dalej donoszą, że moskiewska radiostacja rozśłała telegram iskrowy o rezolucjach na zgromadzeniach robotniczych i na zebraniach organizacji ekonomicznych i kulturalnych, domagających się, aby rząd niemiecki dał natychmiast całkowite zadośćuczynienie za obrażę sowietów. Prawdopodobnie pod naciskiem groźb sowieckich rząd niemiecki wypuścił na wolność wszystkich swego czasu zaaresztowanych poddanych sowieckich.

Sprawa pożyczki amerykańskiej dla Niemiec.

Z Nowego Yorku donoszą, że Morgan nie chce udzielić wyjaśnień co do rzekomego swego udziału w pożyczce amerykańskiej dla Niemiec. Wobec wiadomości że Ameryka pokryje połowę pożyczki na rzecz odszkodowań niemieckich Morgan oświadczył, że nie może potwierdzić zdania Younga, gdyż sprawa ta jest zawiślana i wymaga rozstrzygnięcia rządu w różnych podlegających jego kompetencji sprawach.

ZAGRANICA.

Napężone stosunki rumuńsko-sowieckie.

Z Bukaresztu donoszą o ściąganiu wojsk sowieckich na pograniczu rumuńsko-sowieckiem. Rząd rumuński wysłał w odpowiedzi na to do Besarabii większą część swoich dywizji. Wśród ludności panuje przekonanie, że wojna pomiędzy Rosją a Rumunią jest nieunikniona. W niemieckich kołach politycznych utrzymują również, że położenie w Besarabii jest tak napężone, iż lada dzień spodziewać się należy wybuchu wojny.

Konferencja Macdonalda z Poincarem.

Z Paryża donoszą, że ambasador angielski zaproponował Poincaremu w imieniu Macdonalda konferencję w Chequers celem omówienia sprawy postanowień znawców. Konferencja ta odbędzie się dnia 20-go maja bez udziału współpracowników obu ministrów i będzie miała charakter półurzędowy.

Strejk generalny w Argentynie.

„New York Herald“ donosi, że związki zawodowe Argentyny obwołały strejk generalny jako protest przeciw nowej ustawie pensyjnej rządu. W związku z strejkiem donoszą dalej, że w Buenos Aires przyszło do długich walk ulicznych pomiędzy strejkującymi a policyją. Po obu stronach jest wielu zabitych i rannych.

Francuzi w Syrii.

Z Rzymu donoszą, że Francuzi wylądowali w Bejrucie znaczne oddziały wojskowe, które posuwając się naprzód zajęły linię Gundi-Hissar. Po zwycięstwie walce, przyczem poległo wielu powstańców, wojsko francuskie obsadziło miasto Gundi. Dalej donoszą, że Francuzi zbombardowali ostatnio całe pogranicze syryjskie przez lotników. Bombardowanie było niezwykle gwałtowne i wyrządziło powstańcom znaczne szkody. Rząd turecki z powodu tych walk wysłał na granicę syryjską korpus wojska.

Ameryka a idea sprawiedliwości.

Prezydent Coolidge wysłał do ligi dla obrony bezpieczeństwa Ameryki w Nowym Yorku list, w którym oświadcza, iż zbytne zaufanie do siły idei sprawiedliwości w świecie nie jest na miejscu. Ameryka musi się zbroić, jeżeli chce przysłużyć się sprawie pokoju i urzeczywistnić ideały narodu amerykańskiego.

Rada Najwyższa.

„New York Herald“ donosi, iż zastąpiona po wojnie przez konferencję ambasadorów, Rada Najwyższa, znów zostanie utworzona. W skład tej rady wejdą prezydentowie ministrów Francji, Anglii, Włoch i Belgii oraz jako obserwator przedstawiciel Stanów Zjednoczonych. Zadaniem nowej Rady Najwyższej będzie wyrównanie różnic istniejących między mocarstwami w sprawie odszkodowań oraz uregulowanie długów miedzysojuszniczych.

Wybory gminne.

Czechowice w Gliwickim. Kath. Volkspartei (centrum) 160, Oberschlesische Volkspartei 206. Nieważnych 5 głosów.

Dziergowice w Kozielskiem. Były dwie listy wyborcze. Na polską oddano 557 głosów, na przeciwną 203. Wybory odbyły się w spokoju. Tylko przy liczeniu głosów sywały się wyzyska pod adresem Polaków. (Kto wyzywał?)

Landzmierz w Kozielskiem. Polska partya 156, centrum 48. W Biadaczowie oddano 73 głosy, lecz nie podano nazwy partii.

Naczysławice Wielkie w Kozielskiem. Oddano na listę z czołowym kandydatem Cibis 146 głosów, na listę z czołowym kandydatem Niegel 281 głosów. (Która lista jest polska, a która niemiecka. — Redakcja).

Stary Zjazd w Strzeleckiem. Uprawnionych do głosowania było 480. Partya polska otrzymała 266 głosów, partya niemiecka 147 głosów. Nieważnych 2.

Kalinów w Strzeleckiem. Uprawnionych do głosowania 238. Była tylko jedna lista t. zw. gemischte Bauernpartei. Polacy nie brali udziału w wyborach z obawy przed terorem niemieckim.

Kamień w Strzeleckiem. Do wyborów gminnych stanęło 5 partii. Otrzymali głosów: Partya ludowa 148 (5 mandatów), partya niemiecka 85 (3 mandaty), Einheitsliste 60 (2 mandaty), Grundbesitzer 60 (2 mandaty), Katholische 17 (— mandat). Mamy większość w zastępstwie gminnym, bo zdobyliśmy 7 mandatów.

Opole. Centrum 7.306 (15 mandatów), nacjonalisci niemieccy 4.116 (9 mandatów), komuniści 2.956 (6 mandatów), demokraci 524 (1 mandat), Polacy 142 (0 mandatów), niemiecka partya ludowa 1.466 (3 mandaty), socjaliści 788 (1 mandat), Deutschsoziale 720 (1 mandat).

Groszowice w Opolskiem. Partya gospodarcza 610, Polska Partya Ludowa 459, komuniści 249, nieważnych 72 głosy.

Wójtowawies w Opolskiem. Kath. Bürgerpartei 275, lista polska 153, komuniści 112, Deutschvölkische 27.

Grabczok w Opolskiem. Były dwie listy wyborcze. Partya polska otrzymała 75 głosów, na listę kompromisową oddano 123 głosów. Nieważne były 3 głosy.

Strzelczki w Prudnickiem. Było aż 8 list. Otrzymali głosów: lista I (komuniści) 175, lista II (gminna) 40, lista III (także gminna) 83, lista IV (rolnicza) 130, lista V (robotnicy i właściciele domów) 99, lista VI (także robotnicy i właściciele domów) 102, lista VII (urzędnicy) 87, lista VIII 28.

Śmicz w Prudnickiem. Otrzymali głosów: Christliche Volkspartei 155, centrum 78, Bauernverein. Polskiej listy nie było.

Dzierżysławice w Prudnickiem. Otrzymali głosów: lista rolników 148, lista t. zw. Arbeitsgemeinschaft 78. Przebieg wyborów był spokojny.

Grabina w Prudnickiem. Propozycja Kwoczek 122, propozycja Tenczek 67, propozycja Ciomer 183 głosów. Otrzymali mandatów: propozycja Kwoczek 4, propozycja Tenczek 1, propozycja Ciomer 7. Pierwsze dwie propozycje były nasze.

Dziedzice w Prudnickiem. Były trzy listy wyborcze. Oddano głosów na listę I (Tannebaum) 83, na listę II (Magiera) 67, na listę III (Denia) 195. Nieważnych 10 głosów.

Pietrasów (Pludry) w Lubliniekiem. Partya katolicka 205 głosów. Vereinigte Partei 84 głosów.

Kościeliska w Oleskiem. Do wyborów gminnych zgłoszono 3 wnioski wyborcze. Otrzymali głosów: Partya polska 143, centrum 93, Vereinigte Wirtschaftspartei 103. Wstrzymało się od głosowania 112 wyborców, wyłącznie Polaków, którzy alekli się groźb pewnych żywiołów, którym lista polska była solą w oku.

Zabinec w Oleskiem. Były cztery listy wyborcze. Otrzymali: Komuniści 303, lista polska 50, centrum 212, lista niemiecka 256.

Borkowice w Oleskiem. Lista polska 90, komunistyczna 72, niemiecka 77, centrum 51.

KORESPONDENCJE

Bytom. (Pierwsza Komunia św.) W niedzielę 4. maja przystępowały polskie dziatki parafii św. Trójcy, w liczbie przeszło 50, do pierwszej Komunii św. O godzinie 8 rano zgromadziły się dziatki w salce przy probostwie, skąd w procesji i z muzyką, z Wiel. Duchowieństwem na czele, zaprowadzono je do kościoła. Przybywszy do świątyni, wszedł na ambonę Wiel. ks. radca i dziekan Świerk, który w serdecznych i wzruszających słowach przemówił najprzód do dzieci a potem do ich rodziców. Działki napominał do postępowania względem rodziców i wdzięczności za wychowanie. Nie było oka, któreby się nie załzawiło. Następnie Wiel. ks. radca w asyście Wiel. ks. ks. kapelanów odprawił uroczystą komunię, podczas której dziatki przystępowały

do Komunii św. Odśpiewaniem „Te Deum“ zakończono tak wspaniałą uroczystość, która tak dzieciom jak ich rodzicom pozostanie na zawsze w pamięci. — Rodzice są bardzo wdzięczni Wiel. Duchowieństwu za przygotowanie dziatek do Spowiedzi i Komunii św. Za wszystkie trudy i mozoły składają serdeczne „Bóg zapłać“ tak Wiel. ks. radcy jak i Wiel. ks. ks. kapelanom, w szczególności zaś Wiel. ks. kapelanowi Sarnesowi.

Świętochłowice. (Pierwsza Komunia św.) Dnia 6. b. m. obchodzono u nas bardzo piękną i wspaniałą uroczystość. Oto bowiem przystępowały polskie dziatki do pierwszej Komunii św. Przebieg tej uroczystości był następujący: O godz. 7 rano poczęły się dziatki zbierać w ćwiczeni (sokolni) skąd przez Wielebne duchowieństwo (ks. proboszcza i ks. kapelanów i O. Franciszkanina) procesjonalnie ze sztandarami i przy dźwiękach muzyki z pieśnią „Kto się w opiekę“ do rzeźnicy oświetlonego kościoła wprowadzone zostały. W kościele wygłosił Wiel. ks. proboszcz piękne i wzruszające kazanie, w którym dziatkom na wagę tego dnia wskazał. Wspominał także, że mu jeszcze nigdy miło i lekko nie było dziatki tak do Spowiedzi jak i do Komunii św. przygotować jak tego roku, a to z powodu, że im naukę w ich ojczystym języku mógł udzielić. Podziękował potem rodzicom, że tak pilnie dziatki swoje na naukę posyłały, za ich trudy i starania, które około wystrojenia dziatek ponieśli, także tym którzy się w jakikolwiek sposób do uupiększenia tej uroczystości przyczynili. Podczas Mszy św. i Komunii św. występowało Tow. „Moniuszko“ ze swym pięknym śpiewem, co uupiększyło także tę uroczystość. Przystępujących było: 264 chłopców i 289 dziewcząt, więc blisko dwa razy tyle, co zeszłego roku. Tutaj nadmienić należy, że jedynie Wiel. ks. proboszczowi mamy do podziękowania, że tak wielka liczba dzieci na polską naukę przygotowawczą chodziła, ponieważ swym dobrym przykładem i swą pracą nieustannie umiał zjednać i ku sobie pociągnąć serca, a temsamem dziatki do naszego przepięknego języka ojczyznego przyciągnąć. Taksamo za jego staraniem został Komitet dla biednych dzieci utworzony, któremu się udało 4 miljarde zebrać do czego jeszcze ks. proboszcz ½ miljarde marek dołożył, tak że przeszło 100 ubogich dzieci można było uposażyć. Za wszystkie te trudy i prace koło naszych dziatek składają parafianie Wiel. ks. proboszczowi serdeczne „Bóg zapłać“, jak również „Bóg zapłać“ także ks. kapelanom i Wiel. O. Franciszkaninowi.

Żory w Rybnickiem. (Pod adresem Urzędu Ubezpieczeń Społecznych w Król. Hucie.) Obecny los inwalidów we województwie śląskim jest politowania godnym, gdyż wypłacane im renty nie dosiagają nawet połowy rent przedwojennych, o ile chodzi o renty wysokoprocentowe. Zdarzają się liczne wypadki, że inwalidzi nie dostają wcale renty, bo zatrzymuje się im renty na słabość i starość, od wypadków nieraz przez kilka miesięcy. Gdy się żąda na pocztę zatrzymanych rent, wtedy słyszy się tam różne wymówki. A przytem ile to listów wysyła się z tego powodu do Urzędu Ubezpieczeń Społecznych w Król. Hucie, ile to podróży podejmuje się tam dotąd w celu odzyskania zatrzymanej renty lub otrzymania objaśnienia, a przeważnie wszystko bezskutecznie. W rzeczy samej obecnie nie ma się wiadomości naprzód o wysokości mającej być wypłaconej renty i wszystko wygląda jakoś tajemniczo. Nic zatem dziwnego, że słyszy się dużo skarg i narzekań na urząd ubezpieczeń. Dawniej tak nie było; przy każdej zmianie wysokości renty był interesowany inwalida piśmiennie powiadomiony o tej zmianie. Prosimy więc urząd ubezpieczeń, ażeby donosił inwalidom o każdej zmianie listownie lub ogłaszał każdą zmianę w gazetach.

Wiadomości z bliższych i dalszych stron ŚLĄSKA OPOLSKIEGO.

+ W sprawie strejku na Śląsku Opolskim otrzymujemy z kół robotniczych następujące pismo: Jak wiadomo każdemu, znajduje się górnośląski przemysł ciężki w ogólnym bezrobociu czyli strejku. Strejk ten został podjęty w porozumieniu z związkami zawodowymi, na życzenie skrajnej lewicy t. zw. Unii (Union), która jest kierującym czynnikiem ruchu strejkowego. Z tego powodu powstaje pewne niezadowolenie w kółach robotniczych, w których rozsiewa się wieści, jakoby strejk nie miał widoków zwycięstwa, i namawia się robotników, by powrócili do pracy. Akcja strejkowa jest przykrojona na nowy sposób: strejkami kierują komitety strejkowe, podzielenie na komitety centralny i komitety obwodowe. Związki zawodowe jako takie służą tyl-

ko radą i pomocą. Przedstawiciele związków zawodowych występują na zebraniach, przez co pragnie się zapobiedz podsycaaniu niezaufania do związków zawodowych. Mimo wszystkiego rozchodzi się o rzecz bardzo ważną, bo o wywalczenie sobie lepszych warunków bytu. Żądania strejkujących robotników są następujące: 1) zatrzymanie 8-godzinnego dnia pracy; 2) podwyższenie zarobków o 30 procent; 3) podjęcie reformy ubezpieczeń knapszaitowych i podwyższenie rent dla wdów i inwalidów; 4) przyjęcie do pracy wszystkich bezrobotnych i wszystkich tych, których podczas strejku wyrzucono na bruk. Zatem każdy robotnik powinien mieć otwarte oczy. Przecież w walce obecnej chodzi o nasze być lub nie być. Jest obowiązkiem każdego robotnika stać twardo w tej walce, gdyż to jedna z walk największych o nasze prawa robotnicze, której przegrać nie śmiemy, lecz musimy wyjść z niej zwycięsko jako klasa ludu pracującego. Zatem trzymajmy się.

+ Zaczepienie wyborów do parlamentu niemieckiego na Śląsku Opolskim. Wydział wyborczy okręgu górnośląskiego nie uznał propozycji wyborczej tak zwanej „Wirtschaftspartei des deutschen Mittelstandes“ i nie dopuścił jej do wyborów. Wymieniona partya wniosła protest przeciwko odrzuceniu jej wniosku wyborczego, poczem minister spraw wewnętrznych zlecił wydziałowi wyborczemu ponowne zbadanie wniosku. To się też stało, lecz i teraz wydział wyborczy nie uznał propozycji wyborczej. Takim załatwieniem sprawy partya gospodarcza nie jest bynajmniej zadowolona i zamierza zacząć ważność wyborów do parlamentu na Śląsku Opolskim. Taka uchwała zapadła na zebraniu partii odbytym w Bytomiu. Rząd w Berlinie będzie zmuszony zbadać protest, a kto wie, czy jednak wyborów górnośląskich nie unieważni. Wszelkie okoliczności wskazują bowiem na to, iż protest partii gospodarczej jest uzasadniony.

+ Zakaz zgromadzeń pod gołem niebem. Prezydent Rzeszy wydał rozporządzenie, zakazujące uczestnictwa w zakazanych zgromadzeniach pod gołem niebem i pochodach. Uczestnicy takich zebrań podlegają więzieniu i grzywnie do 150 marek. Urządzący zebrania pod gołem niebem i pochody, oraz mówcy na takich zebraniach ulegają również karze więzienia i grzywnie.

+ Sprzedaż towarów obcokrajowcom znowu dozwolona. Naczelny prezydent prowincji górnośląskiej zniósł rozporządzenie policyjne, mocą którego zakazano na całym Górnym Śląsku sprzedaż towarów obcokrajowcom.

+ Wycofanie banknotów. Z powodu pojawienia się licznych falsyfikatów zostają wycofane od 20. maja dolarowe banknoty z roku 1923, opiewające na 0,42 marki złotej, 1,05 marki, 4,20, 8,40 i 21 marek.

+ Zmiana opłat pocztowych. Rada administracyjna poczty niemieckiej uchwaliła zmianę opłat od paczek, przesyłek zapisanych i gazet. Opłata za zapisanie (Einschreibgebühr) wynosić ma 30 fenygów od każdej przesyłki. Dalsze szczegóły, dotyczące zmiany opłat, nie zostały jeszcze podane do publicznej wiadomości.

Bytom. (Sprzedaż napoi alkoholowych znowu zakazana.) Policja zakazała ponownie sprzedaż i wyszynk napoi alkoholowych. Przyczyną zakazu jest strejk generalny.

— Uroczyste wprowadzenie Najprzew. ks. biskupa-sufragana dr. Wojciecha do kościoła Najśw. Panny Maryi odbyło się w czwartek rano o godz. 7. Wiel. ks. proboszcz Niestroj powitał ks. biskupa przed kościołem po niemiecku i po polsku, poczem w imieniu zarządu kościelnego przemówił przewodniczący rady miejskiej p. Zawadzki. Dwie dziewczynki w białej wygłosiły wierszyki, niemiecki i polski. Najprzew. ks. biskup odprawił cichą Mszą św., podczas której śpiewano po niemiecku i po polsku. Błogosławieństwem zakończyła się uroczystość przyjęcia. Następnie rozpoczął ks. biskup bierzmowanie.

— (Z urzędu mieszkaniowego.) Miejski urząd mieszkaniowy donosi: Wskutek zarządzenia rządu urząd mieszkaniowy pobierać będzie jak dawniej opłaty administracyjne (Verwaltungsgebühren).

— (Znalezienie zwłok.) W wtorek przed południem wydobyto ze stawu za szymbem powietrznym kopalni „Heinitz“ zwłoki mężczyzny, które niewątpliwie już kilka dni leżały we wodzie.

— (Nieszczęśliwy wypadek.) W środę zdarzyło się poważne nieszczęście na pewnej budowl przy Wielkiej Błotnicy, gdzie pewien murarz spadł z rusztowania i rozbił sobie czaszkę. Śmierć nastąpiła na miejscu.

— (Samobójstwo.) W nocy na czwartek zastrzelił się pewien asystent z kopalni Heinitz. Przyczyn samobójstwa dotąd nie stwierdzono.

Rozbark pod Bytomiem. (Odwiedziny biskupie.) Najprzew. ks. biskup-sufragan dr. Wojciech, przybywszy w środę wieczorem do Bytomia, udał się nasamprzód na Rozbark, ażeby się pomodlił w kościele św. Jacka, patrona naszej ziemi śląskiej. Dostojnego gościa powitało przed kościołem duchowieństwo parafialne z Wiel. ks. proboszczem Strzyżym na czele. W



Najtańsze i najrzetelniejsze źródło zakupu zegarków, biżuterji, towarów z złotych i srebrnych.

Specjalność: Kupna okazyjne

CURT JACOBOWITZ, Gliwice ul. Witkiewska 55

N. JACOBOWITZ, Bytom GS. ul. Tarnogorska 11

Właścicielka szwajcarskich zegarków. Złoty 1906.

kościół, po odprawieniu przepisanych modlitw, ks. biskup wygłosił przemówienie i udzielił wiernym błogosławieństwa. Następnie powrócił do Bytomia i zamieszkał na probostwie przy kościele Najśw. Maryi Panny. W czwartek bierzmował w kościele Panny Maryi, w piątek w kościele św. Jacka na Rozbarku.

W niedzielę o godz. 8½ odprawił Najprzew. ks. biskup-sufagan nabożeństwo pontyfikalne w naszym kościele parafialnym, poczem w krypcie bierzmował wszystkich tych, którym niemożliwym było w tygodniu opuścić zajęcie lub pracę.

Bobrek w Bytomskim. (Strajk hutniczy.) Do strajku przyłączyły się w czwartek tutejsze zakłady hutnicze. Setki robotników wyległo na ulice. Na razie panuje wszędzie spokój.

Miechowice w Bytomskim. (Smutny koniec wesela.) W obozysku Schindlera odbywała się we wtorek zabawa weselna córki górnika Kremińskiego. Około północy zasłabł Kremiński nagle i w kilka chwil później wyzionął ducha. Nieboszczyk był silnym, zdrowym mężczyzną w średnim wieku i ojcem 11 dzieci.

Rokitnica w Bytomskim. (Bierzmowanie.) We wtorek wieczorem przybył do Rokitnicy Najprzew. ks. biskup-sufagan dr. Wojciech w celu udzielenia wiernym Sakramentu św. Bierzmowania. Dostojnika Kościoła powitał tutejszy proboszcz, Wiel. ks. Breuer. Kościół był wspaniale przyozdobiony. W środę przez cały dzień Najprzew. ks. biskup bierzmował licznych wiernych, zaś pod wieczór udał się w dalszą drogę do Bytomia.

Zabrze. (Pogrzeb ofiar 1. maja.) W czwartek po południu odbył się pogrzeb trzech ofiar krwawej demonstracji w dniu 1-go maja. Pogrzeb odbył się bez jakichkolwiek wypadków.

Maciejów w Zabrze. (Kradzież celi wyborczych.) W lokalu wyborczym u oberżysty Moika skradziono w poniedziałek po wyborach cele wyborcze. Złodzieja nie zdołano dotąd wyśledzić.

Biskupice w Zabrze. (Nieszczęście w kopalni.) W czwartek wieczorem rozeszły się pogłoski o wielkim nieszczęściu w kopalni „Zyczenie Jadwigi“, gdzie miało zginąć 8 górników. Jak zdołano stwierdzić wydarzyło się wprawdzie nieszczęście w tej kopalni, lecz zginął tylko jeden górnik. Podczas prac renowacyjnych w szybie przerwała się tama, wskutek czego wydobyły się z kopalni gazy trujące. Z pięciu górników pracujących w szybie zdołano uratować czterech; jeden niestety udusił się.

Mikulczyce. Dnia 5. maja obchodził prezes tutejszej filii górników Z.Z.P., p. Antoni Weingart, pięćdziesiątą rocznicę urodzin swoich. Z tej okazji życzymy mu szczęścia, zdrowia i pomyślności, żeby nam jeszcze jaknajdłużej żył i mógł kierować naszą filią, którą kieruje już od roku 1913 w jałnajtrudniejszych warunkach i okolicznościach. Szczęść mu Boże! — Zarząd filii górników Z.Z.P. (Redakcja „Katolika“ przyłącza się do powyższych życzeń, do których dołączamy jeszcze: Oby praca p. Weingarta tak organizacyjna, jak i oświatowa wydała plony jaknajobfitsze. Szczęść Boże!)

Wieszowa w Tarnogórskim. (Za gwałty przeciwko ludności polskiej przed sądem.) W nocy na 7. lipca 1922 r. zjawił się we wsi oddział Selbstschutzu z Borzygwerku w sile 25 chłopów pod komendą cieśli Fryderyka Bauera rzekomo w celu przeprowadzenia poszukiwania za bronią i amunicją u tutejszych mieszkańców polskich. Oddział ten sprawdził niejaki Stroba. Przybywszy do wsi, Selbstschutzlerzy rozbiegli się po całej wsi i rzucili się jak hyeny na mieszkania Polaków, którym dali się poważnie we znaki, gdyż nie tylko ich maltretowano lecz nadto zabierano im wszystko co przedstawiało jaką taką wartość, a ponadto grożono zastrzeleniem. Znaczne kwoty pieniędzy, poważne ilości żywności i liczne rowery wpadły do rąk landytów. Podczas rabunku został zastrzelony starszy dozorca kotłów Cebula. W ubiegły czwartek stawał przed sądem przysięgłych w Bytomiu kilku uczestników wyprawy bandyckiej, mianowicie: wspomniany już Fryderyk Bauer z Borzygwerku, cieśla górniczy Piotr Mainka z Rokitnicy, murarz Wilhelm Knopp z Gliwic i łaziebny Emanuel Kołodziej z Rokitnicy. Sprawca napadu, wymieniony już także robotnik kopalniany Stroba z Rokitnicy nie stawiał się na rozprawę sądową, wobec czego sąd wydał rozkaz ujęcia Stroby. Oskarżenie zarzucało im zakłócenie spokoju krajowego, ciężki rabunek i obrażenie cielesne z wynikiem śmiertelnym. Dowódca oddziału Selbstschutzu Bauer przyznał się, iż był we Wieszowie na czele swego oddziału i że w jego obecności dokonano trzech rewizji. Natomiast o rabunku mu nic nie wiadomo, również ani on ani jego ludzie nie byli obecni przy zastrzeleniu Cebuli. Reszta oskarżonych wypierała się wszelkiej winy twierdząc, iż tylko z ciekawości udali się do Wieszowy, lecz że tam nie ruszyli nawet palcem. Z tej przyczyny ostatnim sąd nie był w stanie dowieść karygodnego czynu i uwolnił ich od winy i kary. Jedynie Bauer został zasądzony na rok więzienia. Wymiar kary odroczono do lipca 1927 r. z widokiem ulaskawienia.

Świbie w Gliwickim. (Smutne wspomnienie.) Dnia 9. maja przed 30 laty zostali straceni przez kata na dziedzińcu sądu ziemiańskiego w Gliwicach obaj bracia Koziołkowie z Świbia, którzy wyszedłszy na kłusownictwo do lasów toszceckich zamordowali w niehumaniczny sposób pewnego leśniczego. Morderców stracił kat Reindel z Mandelburga.

Rudy w Rybnickim. (Pierwsza Komunia św.) W niedzielę 27. kwietnia przystępowały dziatki polskie w liczbie około sto do pierwszej Komunii św. W ten sam dzień rano również przystępowała dziatwa z Stolicy pierwszy raz do Stołu Pańskiego. To wszystko zdołał przygotować czcigodny ks. kapelan Stanosek, mimo to, iż po odejściu proboszcza sam całą parafią zawiaduje. Z powodu tego składamy czcigodnemu ks. kapelanowi na tem miejscu w imieniu wszystkich parafian serdecznie „Bóg zapłać!“

Racibórz. (Skład nowej rady miejskiej) jest następujący: centrum 15 (dotąd 23), nacjonalisci niemieccy 9 (dotąd 4), demokraci 2 (dotąd 5), komuniści 4 (dotąd 0), Deutschsoziale 2 (dotąd 0), socjaliści 1 (dotąd 6), grupa pracobiorców 2 (dotąd 0), Polacy 2 (dotąd 4), razem 37 (dotąd 42).

Ostróg pod Raciborzem. Za usiłowane otrucie swojej córki skazał sąd przysięgłych w Raciborzu wdowę Katarzynę Herzog z Ostroga na 9 miesięcy więzienia.

Starawieś pod Raciborzem. Okropną śmiercią zginął trzyletni syn robotnika kolejowego Placka, zamieszkałego przy ulicy Maryańskiej. Maleństwo to wpadło do dołu na gnoj. Ponieważ nikt wypadku tego nie zauważył, chłopczyk udusił się w kałuży.

Tworów w Raciborskim. (Kradzież ziemniaków.) Gospodarzowi Wincentemu Morawcowi skradziono onegdajszej nocy pięć centnarów ziemniaków. Złodzieja dotychczas nie wyśledzono.

Krawarz Niemiecki w Raciborskim. (Tragiczna śmierć dzieci.) W tych dniach zdarzył się tu tragiczny wypadek. Murarz Wacławek, z żoną i najmłodszym dzieckiem wyszedł z domu za sprawunkami, zostawiając w mieszkaniu dwoje starszych dzieci w wieku 2 i 3 lat. W nieobecności rodziców dzieci bawiły się butelkami z medykamentami, z których niewątpliwie napiły się trującego płynu. Gdy rodzice powrócili do domu zastali maleństwa na ziemi bez życia.

Babice w Raciborskim. (Nieszczęśliwy wypadek.) Robotnika dominialnego Zajac z Markowic, zatrudnionego w folwarku Kępa pod Babicami, spotkało pożalowania godne nieszczęście. Zajac, zajęty na strychu, załamał się przez spruchniały sufit i spadł z znacznej wysokości, przyczem złamał sobie rękę oraz doznał znacznych obrażeń cielesnych. Nieszczęśliwego odstawiono do miejskiej lecznicy w Raciborzu.

Turze w Raciborskim. Za kłusownictwo odn. usiłowane zabójstwo stawali przed sądem przysięgłych w Raciborzu konduktor pomocniczy Paweł Gritzmann i robotnik przemysłowy Antoni Michalski, obaj z Turza. Oskarżonych zaskoczył leśniczy w lesie na kłusownictwie. Do leśniczego oddał Michalski 5 strzałów, które na szczęście chybiły celu. Sąd skazał Michalskiego na 3 lata i 3 miesiące domu karnego, oraz utratę praw obywatelskich na przeciąg 5 lat. Gritzmann na 2 miesiące więzienia.

Opole. (Znalezienie szkieletu). Przy pracach ziemnych szpitala św. Wojciecha (stary budynek) znaleziono w ubikacji niedaleko refektarza szkielet. Kości były jeszcze stosunkowo dobrze utrzymane. Przypuszcza się, iż w tym miejscu, jeszcze w czasie istnienia klasztoru OO. Dominikanów, grzebano zmarłych.

Bierdzany w Opolskim. (Rozwiązanie obwodu policyjnego.) Obwód policyjny Bierdzany został rozwiązany. Należące do niego gminy Ligota, Kadłub i Zakrzów Turawski przyłączono wraz z 5 obwodami dworskimi do istniejącego obwodu policyjnego Turawa.

Kluczborek. (Skutki lekkomyślności). Do lecznicy przywieziono 12-letnią dziewczynkę, którą swawolni chłopcy wpchnęli do jadącego powozu, przyczem odniosła bardzo ciężkie okaleczenie lewej nogi. Stan dziewczyny jest beznadziejny.

Kujakowice w Kluczborskim. (Nieszczęśliwy wypadek.) Czternastoletniego syna wdowy Kubisowej uderzył koń tak nieszczęśliwie, iż chłopak był kilka dni bezprzytomny a obecnie jest obłożnie chory.

Z dalszych stron.

Wrocław. (Otwarcie wystawy maszyn rolniczych.) Dnia 8. maja otwarto tu w obecności ministra rolnictwa wystawę maszyn rolniczych. Liczba wystawców wynosi około 2 tysiące. W związku z wystawą maszyn otwarto także wystawę naukową, zorganizowaną przez izbę rolniczą, oraz wystawę techniczną i budowlaną.

Berlin. (Obchód rocznicy 3. Maja.) Z okazji polskiego święta narodowego w kościele św. Jadwigi w Berlinie odbyło się nabożeństwo, na którym obecni byli członkowie poselstwa polskiego. W kościele byli również posłowie francuski, belgijski i rumuński. Po południu w siedzibie poselstwa odbyło się przyjęcie, na które przybyła znaczna liczba członków kolonii polskiej w Berlinie. Poseł Olszowski wygłosił przemówienie o Konstytucji 3-go Maja, będącej politycznym testamentem niepodległej Polski i o jej roli w późniejszym rozwoju państwowości polskiej.

Łódź. (Służąca odziedziczyła 16 milionów dolarów.) 62-letnia służąca Anna Stefańska została zawiadomiona przez notariusza, że odziedziczyła po swym zmarłym stryju w Ameryce 16 milionów dolarów. Stryj jej Stefański przed 50 laty wyjechał do Ameryki jako robotnik. Od tej pory Stefańska nie miała o nim żadnej wiadomości.

Tabela do przewymiarowania złotych na marki polskie.

(1 złoty = 1.800.000 mkp.)

złote	marki polskie	złote	marki polskie
1.00 —	1.800.000	0.01 —	18.000
2.00 —	3.600.000	0.02 —	36.000
3.00 —	5.400.000	0.03 —	54.000
4.00 —	7.200.000	0.04 —	72.000
5.00 —	9.000.000	0.05 —	90.000
6.00 —	10.800.000	0.06 —	108.000
7.00 —	12.600.000	0.07 —	126.000
8.00 —	14.400.000	0.08 —	144.000
9.00 —	16.200.000	0.09 —	162.000
10.00 —	18.000.000	0.10 —	180.000
11.00 —	19.800.000	0.11 —	198.000
12.00 —	21.600.000	0.12 —	216.000
13.00 —	23.400.000	0.13 —	234.000
14.00 —	25.200.000	0.14 —	252.000
15.00 —	27.000.000	0.15 —	270.000
16.00 —	28.800.000	0.16 —	288.000
17.00 —	30.600.000	0.17 —	306.000
18.00 —	32.400.000	0.18 —	324.000
19.00 —	34.200.000	0.19 —	342.000
20.00 —	36.000.000	0.20 —	360.000
21.00 —	37.800.000	0.21 —	378.000
22.00 —	39.600.000	0.22 —	396.000
23.00 —	41.400.000	0.23 —	414.000
24.00 —	43.200.000	0.24 —	432.000
25.00 —	45.000.000	0.25 —	450.000
26.00 —	46.800.000	0.26 —	468.000
27.00 —	48.600.000	0.27 —	486.000
28.00 —	50.400.000	0.28 —	504.000
29.00 —	52.200.000	0.29 —	522.000
30.00 —	54.000.000	0.30 —	540.000
31.00 —	55.800.000	0.31 —	558.000
32.00 —	57.600.000	0.32 —	576.000
33.00 —	59.400.000	0.33 —	594.000
34.00 —	61.200.000	0.34 —	612.000
35.00 —	63.000.000	0.35 —	630.000
36.00 —	64.800.000	0.36 —	648.000
37.00 —	66.600.000	0.37 —	666.000
38.00 —	68.400.000	0.38 —	684.000
39.00 —	70.200.000	0.39 —	702.000
40.00 —	72.000.000	0.40 —	720.000
41.00 —	73.800.000	0.41 —	738.000
42.00 —	75.600.000	0.42 —	756.000
43.00 —	77.400.000	0.43 —	774.000
44.00 —	79.200.000	0.44 —	792.000
45.00 —	81.000.000	0.45 —	810.000
46.00 —	82.800.000	0.46 —	828.000
47.00 —	84.600.000	0.47 —	846.000
48.00 —	86.400.000	0.48 —	864.000
49.00 —	88.200.000	0.49 —	882.000
50.00 —	90.000.000	0.50 —	900.000
51.00 —	91.800.000	0.51 —	918.000
52.00 —	93.600.000	0.52 —	936.000
53.00 —	95.400.000	0.53 —	954.000
54.00 —	97.200.000	0.54 —	972.000
55.00 —	99.000.000	0.55 —	990.000
56.00 —	100.800.000	0.56 —	1.008.000
57.00 —	102.600.000	0.57 —	1.026.000
58.00 —	104.400.000	0.58 —	1.044.000
59.00 —	106.200.000	0.59 —	1.062.000
60.00 —	108.000.000	0.60 —	1.080.000
61.00 —	109.800.000	0.61 —	1.098.000
62.00 —	111.600.000	0.62 —	1.116.000
63.00 —	113.400.000	0.63 —	1.134.000
64.00 —	115.200.000	0.64 —	1.152.000
65.00 —	117.000.000	0.65 —	1.170.000
66.00 —	118.800.000	0.66 —	1.188.000
67.00 —	120.600.000	0.67 —	1.206.000
68.00 —	122.400.000	0.68 —	1.224.000
69.00 —	124.200.000	0.69 —	1.242.000
70.00 —	126.000.000	0.70 —	1.260.000
71.00 —	127.800.000	0.71 —	1.278.000
72.00 —	129.600.000	0.72 —	1.296.000
73.00 —	131.400.000	0.73 —	1.314.000
74.00 —	133.200.000	0.74 —	1.332.000
75.00 —	135.000.000	0.75 —	1.350.000
76.00 —	136.800.000	0.76 —	1.368.000
77.00 —	138.600.000	0.77 —	1.386.000
78.00 —	140.400.000	0.78 —	1.404.000
79.00 —	142.200.000	0.79 —	1.422.000
80.00 —	144.000.000	0.80 —	1.440.000
81.00 —	145.800.000	0.81 —	1.458.000
82.00 —	147.600.000	0.82 —	1.476.000
83.00 —	149.400.000	0.83 —	1.494.000
84.00 —	151.200.000	0.84 —	1.512.000
85.00 —	153.000.000	0.85 —	1.530.000
86.00 —	154.800.000	0.86 —	1.548.000
87.00 —	156.600.000	0.87 —	1.566.000
88.00 —	158.400.000	0.88 —	1.584.000
89.00 —	160.200.000	0.89 —	1.602.000
90.00 —	162.000.000	0.90 —	1.620.000
91.00 —	163.800.000	0.91 —	1.638.000
92.00 —	165.600.000	0.92 —	1.656.000
93.00 —	167.400.000	0.93 —	1.674.000
94.00 —	169.200.000	0.94 —	1.692.000
95.00 —	171.000.000	0.95 —	1.710.000
96.00 —	172.800.000	0.96 —	1.728.000
97.00 —	174.600.000	0.97 —	1.746.000
98.00 —	176.400.000	0.98 —	1.764.000
99.00 —	178.200.000	0.99 —	1.782.000
100.00 —	180.000.000	1.00 —	1.800.000

Wiadomości z bliższych i dalszych stron.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

× Z sejmiku śląskiego. Środowe posiedzenie sejmiku śląskiego rozpoczęło się wyjątkowo punktualnie o godzinie 3-ej po południu. Ławy poselskie szczelnie wypełnione, miejsce przy stole rządowym, które stale zajmował śp. wojewoda dr. Koncki, ubrane pięknie dekoracją kwiatową, spowiła w żałobne wstęgi. Przed przystąpieniem do porządku dziennego odbyła się manifestacja żałobna ku pamięci śp. zmarłego wojewody śląskiego dr. Konckiego. Krótkie przemówienie, którego słownie wysłuchali stojąc, wygłosił marszałek sejmiku p. Wolny, odzywając się w te słowa:

Wysoka Izbo! Gdy na ostatnim posiedzeniu sejmiku śląskiego zapowiedziałem, że z porządku dziennego zdjęty być musi wniosek rządu w sprawie preliminarza budżetowego, ponieważ wojewoda Koncki, który miał budżet ten uzasadniać, zachorował, nie przypuszczaliśmy wszyscy, że dziś tego zagnętego człowieka już wśród nas nie będzie. Niestety dziś Go już kryje chłodny grób. Śp. wojewoda Koncki był arcyślachetnym człowiekiem i najlepszym synem Ojczyzny. W krótkim czasie umiał sobie pozyskać zaufanie i szacunek wszystkich. Zaufanie to i szacunek zdobył sobie dla czystości swego charakteru. Za jego wielką uczciwość, dla jego wielkiej miłości Ojczyzny, której chętnie i z zaparciem się służył — kochaliśmy go wszyscy. Szacunek nasz zdobył sobie z powodu swej pracy i sumienności. Był bowiem wzorem dla każdego urzędnika od najniższego do najwyższego. Odznaczał się on głębokim poczuciem prawa. Każdy przepis prawa był dlań święty i żadnego przepisu nie tłómaczył tak, jakby się komuś podobało, ale tak, jak każdy szanujący się poważnie tłómaczyć musi. Zdobył sobie zaufanie tem, że był zwolennikiem praworządności i że tę praworządność uważał za podstawę wielkości i potęgi Rzeczypospolitej. Stwierdzam, że Wysoka Izba powstała z miejsc celem uczczenia pamięci zmarłego i nieodżałowanego naszego wojewody. W dowód żałoby przerywam posiedzenie na pół godziny.

Po przerwie przystąpiono do obrad, które trwały do godziny 6-tej wieczorem. Wniosek rady wojewódzkiej, dotyczący projektu stworzenia wielkich Katowic, przez włączenie gmin wiejskich i obszarów dworskich, znajdujących się w okolicy miasta, odesłano jednogłośnie do komisji prawniczej, poczem przyjęto wniosek p. Grajka w sprawie niewypłacania rent przez niemieckie towarzystwa ubezpieczeniowe i uchwalono w drugim czytaniu projekt ustawy przewidującej utworzenie śląskiej ubezpieczalni od ognia. Dyskusje nad poszczególnymi punktami porządku dziennego miały charakter przeważnie spokojny. Następne posiedzenie, na którym rozpatrywany będzie budżet województwa śląskiego na rok bieżący, odbędzie się 9-go maja o godzinie 3 po południu.

× Wzrost drożyzny na Górnym Śląsku. Komisja parytetyczna do ustalenia kosztów utrzymania i wskaźnika drożyznianego dla górnośląskiej części województwa śląskiego ustaliła na posiedzeniu w dniu 30. kwietnia włącznie: a) wzrost kosztów wyżywienia mieszkania, opału, oświetlenia o 1,80 procent; b) wzrost kosztów odzieży, bielizny i obuwi o 3,37 procent; c) wzrost łącznych kosztów utrzymania (wyżywienia, mieszkania, opału, oświetlenia, odzieży, bielizny i obuwi) o 2,11 procent.

× Podwyższenie kontyngentu paszportów ulgowych. Z Warszawy donoszą, że liczba paszportów ulgowych zwiększona ma być o 100 procent, przytem podzielony on ma być w sposób bardziej racjonalny niż dotychczas. Główną część kontyngentu otrzyma Warszawa. Robotnicy, wyjeżdżający za granicę, otrzymają paszporty bezpłatnie.

× Paszporty dla emigrantów. Ministerstwo spraw wewnętrznych postanowiło, że niezależnie od ustalonego już kontyngentu ulgowych paszportów i zezwoleń na ponowny wyjazd za ocean, urzędy administracyjne pierwszej instancji będą mogły wydawać emigrantom, wyjeżdżającym za ocean, ulgowe paszporty i zezwolenia na ponowny wyjazd za opłatą 25 franków złotych, o ile przedstawią zaświadczenia władz skarbowych, że opłacają dodatek dochodowy w wymiarze niższym niż 2 procent, lub o ile są małoletnimi.

× Zmiana podatku od węgla. Ministerstwo przemysłu i handlu projektuje zastąpienie obecnego systemu podatku pobieranego od węgla wywożonego z kraju systemem podatku jednolitego, którego wysokość dla węgla górnośląskiego będzie wynosiła 5 procent, dla węgla z Zagłębia Dąbrowskiego 3 procent. Wprowadzenie tego systemu podatkowego przyniosłoby niższe cenę węgla.

× Ustawa o ochronie lokatorów. Dnia 5. maja prezydent Rzeczypospolitej podpisał ustawę o ochronie lokatorów, która wobec tego obowiązywać zacznie od dnia 1. czerwca b. r.

× Banknoty groszowe w obiegu. Oddziały Banku Polskiego zostały już zaopatrzone w banknoty groszowe, które w poniedziałek 5. maja puszczane zostały w obieg.

× Ćwiczeń rezerwistów nie będzie. Donoszą z Warszawy, iż ćwiczenia wojskowe rezerwistów w tym roku się nie odbędą, a to ze względu na oszczędności skarbowe i polityczne.

× Urlopy rolne w wojsku. Wobec kierowanych zapytań do władz wojskowych w sprawie urlopów rolnych w wojsku w roku bieżącym, wydane zostało w tej sprawie wyjaśnienie. Z treści wyjaśnienia dowiadujemy się, że urlopy rolne na rok 1924, na razie nie są przewidziane, a to wobec niskich stanów faktycznych szeregowych niezawodowych, na które składają się szeregowi jednego rocznika. Natomiast przewidywana jest w pewnych wypadkach możliwość udzielania bezpłatnych miesięcznych urlopów na żniwa, względnie dla zbiorów okopowizny. Ewentualne rozkazy w tym względzie zostaną wydane we właściwym czasie.

× Kary za bezpodstawne podwyższanie cen. Dochodzą zewsząd skargi na nadużycia kupców, którzy korzystając z przewalutowania, zaokrąglały ceny, podnosząc je nieraz bardzo znacznie. Skłoniło to ministerstwo skarbu do wydania komunikatu, wzywającego konsumentów do szukania tańszych źródeł kupna towarów, które podrożały bez przyczyny. Jednocześnie komunikat przypomina o karach, którym podlegają niesumieni kupcy, a które dochodzą do 5 tysięcy złotych i 4 tygodni aresztu za podwyższanie cen przy wymianie marek za złote.

× Ochrona ptaków. Urząd wojewódzki ogłasza: Z kół miłośników przyrody wpływają do urzędu wojewódzkiego skargi na łowienie i niszczenie przez ludzi nieodpowiedzialnych użytecznych ptaków śpiewających. Wobec doniosłości, jaka przysługuje ochronie użytecznych ptaków krajowych i wędrownych z punktu widzenia zachowania przyrody, wzywam pp. starostów (magistraty), aby zechcieli poczynić stosowne starania, które przyczyniłyby się mogły do zabezpieczenia osiągnięcia powyższego celu. Panowie starostowie (magistraty) zechcą udzielić podwładnym organom stosownych instrukcji w celu czuwania nad przestrzeganiem przepisów w przedmiocie ochrony ptaków i podania przestępstw do ukarania.

Katowice. (Pontyfikalne nabożeństwo żałobne za śp. wojewodę.) Staraniem śląskiego urzędu wojewódzkiego odbyło się w czwartek o godz. 9 rano w kościele parafialnym N.M.P. w Katowicach pontyfikalne nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. wojewody śląskiego dr. Tadeusza Konckiego. Nabożeństwo celebrował Administrator Apostolski ks. dr. Hlond w asystencji duchowieństwa. W nabożeństwie wzięli udział: Inspektor IV. armii generał broni Szeptycki, wojewoda Żurawski, generał Horoszkiewicz z korpusem oficerskim, posłowie sejmowi, konsulowie, naczelnicy władz i urzędów. Sokół reprezentowany był przez deputację ze sztandarem, tak samo Związek Harcerzy. W czasie nabożeństwa śpiewał chór męski katowickiego towarzystwa śpiewackiego „Echo“, kilka pieśni żałobnych wykonała też orkiestra tutejszej policji państwowej, również kompania honorowa policji, państwowej asystowała w czasie nabożeństwa. Śp. wojewoda Koncki, lubo nadmiernie obciążony pracą urzędową i społeczną był prezesem głównego zarządu Koła Przyjaciół Harcerstwa, nie uchylając się od działalności na tym polu, pragnąc przyczynić się do rozwoju harcerstwa polskiego. To też wdzięczni harcerze wzięli niezwykle liczny udział w oddaniu ostatniej posługi wojewodzie. Na pogrzeb stawiło się tysięcy z górą harcerzy.

Katowice. (15 lat domu karnego.) W latach 1921 i 1922 grasowała w powiecie katowickim banda opryszków, na czele której stali Górski i Pilarski. Bandyci ci byli postrachem dla ludności, gdyż gdzie i kogo tylko mogli — okradli, używając do tego i broni. Przy końcu roku ubiegłego opryszków tych zdołano ująć. Górskiego skazał sąd w Katowicach na dożywotnie więzienie a ośmiu innych bandytów na kary więzienne od 8 do 15 lat. Jedynie Pilarskiego nie można było wtedy z powodu choroby osądzić. Stawał on przeżo w ubiegły wtorek przed tutejszą izbą karną, która za popełnione liczne zbrodnie podyktowała mu 15 lat domu karnego.

— (Nieszczęśliwy wypadek.) Dn. 5. b. m. o godz. 2-ej popołudniu przewoził parobek dworski Ernest Snaj dwukonną furmanką maszynę rolniczą z Katowic do Zawodzia. W chwili, kiedy parobek usiłował przejechać przez tor kolejowy, nadjeżdżała z przeciwnego kierunku lokomotywa. Na świsł lokomotywy spłoszyły się konie i zaczęły pędzić w stronę Bogucic, wskutek czego parobek spadł z wozu i doznał przez to złamania lewego dolnego uda.

Kochłowice w Kochłowickiem. (Rezolucja.) Na zebraniu kartelowym Z.Z.P. w Kochłowicach dnia 29. kwietn. 1924 r. uchwalono jednogłośnie jaknajenergiczniej protest przeciw uchwałom o rzekomem zniesieniu świąt, n. p. II. święta Bożego Narodzenia, Wielkanocy, Zielonych Świątek i święto Matki Boskiej Gromnicznej, jak też święto Zwiastowania N.M.P. Świąta te obchodzone już od niepamiętnych czasów, nie damy więc ich sobie wiać i woła naszą jest, ażeby pozostały nadal. Jesteśmy przekonani, że nasi posłowie nas zrozumia i zajmą w Sejmie odpowiednio stanowisko.

Siemianowice w Katowickiem. (Kradzież z włamaniem.) Onegdajszej nocy zakradli się włamywacze do składu cygar Orliczka, któremu skradli tytoniu, cygar i papierosów za około 1½ miliona marek.

Mysłowice. Okropny wypadek zdarzył się na tutejszym dworcu kolejowym. Do pociągu wsiadała pewna rodzina robotnicza wyjeżdżająca za pracą do Francji. W tej chwili jeden z pasażerów otworzył

drzwi wagonu tak gwałtownie, że ugodzona młotem 17-letnia córka rodziny została zabita na miejscu.

Król Huta. (Urlopy dla robotników.) Robotnicy tutejszej huty Królewskiej będą mogli korzystać z płatnych urlopów podczas lata. Obecnie dokonuje się zestawienie i podział czasu na urlopy dla poszczególnych robotników. Ci robotnicy, którym pracę wypowiedziano, urlopu nie otrzymają.

— (Wprowadzenie rachunków w złotych w kasie oszczędności.) Z dniem 1. maja b. r. wprowadzono w miejskiej kasie oszczędności rachunek w złotych. Wpłaty mogą być skuteczne w złotych lub w markach. Wpłaty w markach będą przerachowane na złote według kursu urzędowego (1.800.000 mk. = 1 złoty) i będą ksiązkowane w złotych. Wkłady wpłacone w markach do 1. maja zostaną także przerachowane na złote. Posiadacze książek oszczędnościowych powinni się zgłosić w przeciągu miesiąca maja w kasie oszczędności celem przepisania.

Chebie w Świętochłowickiem. (Nieszczęśliwy wypadek.) Na drodze prowadzącej do kopalni „Pokoju“ został przejechany przez furmankę woźnica Antoni Hellfeuer, zamieszkały w Nowym Bytomiu przy ulicy Niedurnego 65. Hellfeuer był woźnicą u firmy Freund w Nowym Bytomiu i jechał furmanką od strony kopalni „Pokoju“. Z tyłu nadjechała furmanka, należąca do firmy Krebs w Wirku i Hellfeuer został uchwytany, rzucony na ziemię i przejechany, odnosząc śmiertelne obrażenia cieleśne. Zgniecioną mu została klatka piersiowa i zraniona lewa ręka oraz prawa strona twarzy. Odwieziono go do szpitalu w Nowym Bytomiu, gdzie zmarł jeszcze tego samego dnia. Naocznych świadków nieszczęśliwego wypadku nie było. Woźnica odjechał w kierunku Czarnego Lasu, nie troszcząc się o przejechanego. Dalsze dochodzenia w toku. Zwłoki znajdują się w trumnie szpitala hutniczego w Nowym Bytomiu.

Ruda w Świętochłowickiem. (Rezolucja.) Dnia 27. kwietnia 1924 r. odbyło się filijne zebranie N.P. R., na którym zebrani uchwalili następującą rezolucję: „My zebrani, dnia 27. kwietnia b. r., członkowie Narodowej Partii Robotniczej w Rudzie, protestujemy jak najenergiczniej przeciw zamiarowi zniesienia szeregu świąt katolickich, obowiązujących dotychczas w Polsce. Apelujemy przeto do sumienia posłów naszych, aby gorąco bronili zasad naszych chrześcijańskich, gdyż jedynie istniejące dotychczas święta katolickie, dają robotnikowi możliwość dłuższego odpoczynku po ciężkiej pracy codziennej i branie udziału w życiu religijnem i oświatowym. Zrozumieć nie można, że rządy Polski, tego przedmurza wiary chrześcijańskiej projektują znieść kilka dotychczas istniejących świąt katolickich“.

Ruda w Świętochłowickiem. (Pożar.) W nocy na piątek wybuchł ogień na kopalni „Brandenburg“, który strawił magazyn i stojącą obok stodołę. Zaalarmowanym strażom ogniowym udało się pożar zlokalizować.

Pszczyna. (Konc'ert.) Zapowiedziany koncert tutejszego seminarium odbędzie się w niedzielę, dnia 11. maja o godzinie 7½ w sali p. Białasa. Bilety i programy wcześniej nabyć można w składach pp. Blocha, Grobelnego i Ringwelskiego. Zwraca się uprzejmie uwagę, iż osobnych zaproszeń się nie wysyła, oraz, że seminarzyści wbrew wprowadzonemu tutaj zwyczajowi nie będą chodzić po domach z biletami.

Z Brzeź pow. Pszczyna donoszą: Staraniem miejscowych sił nauczycielskich p. Zofii Świątkówny i p. Pauliny Gackowej odbył się uroczysty poranek ku uczczeniu święta Narodowego w dniu 3-go maja b. r. Po nabożeństwie odprawionem w kościele parafialnym, na którym ksiądz proboszcz Ruhnau wygłosił patriotyczne kazanie — dzieci udały się do szkoły. Po odśpiewaniu pieśni narodowych odbył się odczyt o znaczeniu „Konstytucji 3-go maja“, poczem jedna z uczennic wygłosiła bardzo piękny wiersz okolicznościowy, a pieśnią „Boże coś Polskę“ zakończono uroczystość. Zaznaczyć należy, że mimo dłuższej przerwy w nauce z powodu braku szkolnego budynku — dzieci chętnie garną się do nauki — rodzice tychże idą w porozumieniu ze szkołą — czego dowodem postępy jakie dzieci w tak krótkim czasie zrobiły. We wszystkich oknach prawie widniały nalepki na rzecz T.C.L. (Zamieściliśmy chętnie. Prosimy o dalszą współpracę. — Redakcja.)

Wyry w Pszczyńskim. (Napad rabunkowy.) Dnia 2. b. m. około godz. 2-giej popołudniu został niejaki Karol Jausty z Rydułtów na drodze polnej obok kopalni „Henryka“ przez pewnego młodego, w rewolwer uzbrojonego, bandytę napadnięty, który mu zrabował 870 złotych polskich, 54.000.000 mkp. i 10 mkp., oraz kartę cyrkulacyjną, oplewającą na nazwisko poszkodowanego. Śledztwo w toku.

Rybnik. (Oszust zbierający składki.) W pewnym składzie przytrzymano jakiegoś osobnika, należącego z wyglądu zewnętrznego do sfer robotniczych, który zbierał datki na Polaków aresztowanych w Opolskiem. Osobnik ten występował bardzo surowo wobec tych, co nie dali. Zebrał już jakie 100 milion. mkp., ale przy ulicy Zorskiej w pewnym składzie osięgło go przeznaczenie. Tam właściciel nie dał się nastraszyć surowością kwestarza, lecz tak go badał ze wszystkich stron, aż tenże wziął nogi za pas i uciekł, zostawiając na miejscu listę kwestarską.

Czerwionka w Rybnickiem. (Nowa kopalnia.) Niedaleko dworca kolejowego powstanie nowa kopalnia. Właściciel dóbr Albinowski z Belku założył tu szyb pod nazwą „Ewa“, z którego wydobywać będzie 2000-ton węgla dla własnych obszarów kopalni.

ODEZWA

Do Braci i Sióstr III zakonu św. O. Franciszka i wszystkich wiernych w Chrystusie Panu w całej Polsce i Ameryce.

Tercjarze III zakonu św. O. Franciszka przy kościele OO. Reformatów w Krakowie uchwalili na walnym zebraniu w r. 1922 zbierać fundusze na budowę własnego domu pod wezwaniem „Przytulisko św. Antoniego” dla biednych chorych i starców t. j. w myśl zasad zakonodawcy św. O. Franciszka, a mianowicie danie pomieszczenia w mającym się wybudować domu opuszczonym z fizycznych sił i nie zdolnym do pracy, nie mającym przytulku bądź chwilowo bądź też stale, a przede wszystkim członkom III zakonu.

Jest naszym życzeniem, aby wybudować się mający dom był odpowiedni, o ile możliwości najobszerniejszy, by nie tylko miał mieszkanie, ale inne potrzebne lokalności, a to: bibliotekę, czytelnię, sale na zebrania, odczyty itp., oraz by mogli znaleźć nocleg zamiejscowi Tercjarze III zakonu.

Na ten cel zebrane fundusze są bardzo małe i prawie nieznaczne wobec ciągłego spadku waluty. Aby zainicjowane dzieło do skutku doprowadzić, a nie mogąc dokonać o własnych siłach, jesteśmy zmuszeni zwrócić się do PT. wszystkich ludzi dobrej woli z usilną i gorącą prośbą o szybkie i wydane przyznanie z pomocą, przez propagandę co kto może, przez składanie datków w gotówce, wartościowych papierach, w złotych i srebrnych monetach, w różnych szlachetnych kruszczach oraz kosztownościach, nawet połamanych, wogóle wartościowych przedmiotach, ruchomych i nieruchomych rzeczach. Czcigodni Bracia i Siostry III zakonu raczą zająć się gorliwie zbieraniem składek. Wszelkie datki mogą być przekazywane gotówką przez Pocztową Kasę Oszczędności za dowodem odbioru, który w każdym urzędzie pocztowym można nabyć na konto czekowe Nr. 59999 Powiatowej kasy oszczędności w Krakowie ul. Pijarska L. 1, zamieszczając na górnym brzegu dowodu złożenia napis „Dom Tercjarzy” lub przysyłać wprost do rak O. Zygmunta Janickiego, prowincjała OO. Reformatów w Krakowie.

Za łaskawe nadsyłanie datków składamy już z góry serdeczne podziękowanie „Bóg zapłać” oraz za ofiarodawców i dobrodziejów bracia i siostry III zakonu ofiarują swe modlitwy.

Za Komitet: Przewodniczący Komitetu: O. Zygmunt Janicki, prowincjał OO. Reformatów; zastępca przewodniczącego: Anna Dąbrowska; O. Szymon Krzemieński, dyrektor III. zakonu; Jan Gołab, brat przełożony III zakonu; Aniela Łotocka, siostra przełożona III zakonu; Stefan Towarnicki, skarbnik; Maria Królowska, zastępca skarbnika; Szymon Ratay, sekretarz.

Wiadomości gospodarcze, handlowe i przemysłowe

WROCLAWSKIE CENY TARGOWE.

z dnia 10-go maja 1924 r.

Zboże: Pszenica 17,00. — Żyto 13,40. — Owies 12,50. — Jęczmień browarowy 17,70. — Jęczmień zimowy 13,00.

Mąka: Pszenciczna 25,50. — Rżana 21,00. — Auszug 31=32,00.

WROCLAWSKI TARG NA BYDŁO.

z dnia 7-go maja 1924 r.

(Za 50 kilogramów żywej wagi w markach złotych.)

Woly: Pełnomięsne, wyrosłe najlepszej jakości 41—44. — Pełnomięsne opasowe od 4 do 7 lat 36—40. — Młode mięsne nieopasowe i starsze opasowe 28—35. — Młode średnio karmione i starsze dobrze karmione 23—27.

Buhaje: Pełnomięsne, wyrosłe najlepszej jakości 42—45. — Pełnomięsne, młodsze najlepszej jakości 37—41. — Średnio karmione i starsze dobrze karmione 30—36.

Jałówki i krowy: Pełnomięsne opasowe jałówek najlepszej jakości 42—45. — Pełnomięsne opasowe krowy najlepszej jakości do 7 lat 34—44. — Starsze krowy opasowe i mniej rozwinięte krowy i jałówki 35—40. — Średnio karmione krowy i jałówki 28—34. — Licho karmione krowy i jałówki 15—27.

Cieleta: Średnio opasowe i najlepsze od cycka 55—60. — Licho opasowe i dobre od cycka 48—54. — Liche od cycka 40—47.

Owce: Jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne 50—55. — Starsze skopy tuczne i mniej wartościowe jagnięta 45—49. — Średnio karmione skopy i owce 37—44.

Świnie: Tuczniaki ponad 150 kg. żywej wagi 63—65. — Pełnomięsne ponad 120—150 kg. żywej wagi 61—62. — Pełnomięsne ponad 100—120 kg. żywej wagi 57—60. — Pełnomięsne ponad 80—100 kg. żywej wagi 54—55. — Maciory i kierozy trzebione 52—60.

Spędzono: wołów 151, buhai 196, jałówek 103, krów 307, cieląt 1012, owiec 259, świń 1480. — Wywieziono na Górny Śląsk 140 sztuk bydła rogatego, 33 świń, 59 cieląt i 55 owiec; na Śląsk Środkowy i Dolny 17 sztuk bydła rogatego, 14 świń; do Saksonii 38 sztuk bydła rogatego, 9 owiec; do południowych Niemiec 53 sztuk bydła rogatego. Pozostało 6 owiec.

STAN WALUTY GIELDY BERLIŃSKIEJ.

Placono za:	10. 5.	9. 5.
100 guldenów holenderskich	157,60	157,60
100 franków belgijskich	20,75	21,05
100 „ francuskich	25,34	25,54
100 „ szwajcarskich	74,61	74,71
100 koron norweskich	59,95	58,85
100 „ duńskich	71,82	71,72
100 „ szwedzkich	111,47	111,47
100 „ czeskich	12,46	12,46
106 lirów włoskich	18,95	19,95
100.000 koron austriackich	5,98	5,98
100.000 „ węgierskich	4,48	4,48
1 funt szterlingów angielskich	16,40	16,40
1 dolar amerykański	4,19	4,19

MARKA POLSKA.

W Berlinie placono za 1 złoty 79½—83½ fenigów niemieckich.

BERLIŃSKIE CENY TARGOWE

z dnia 10-go maja 1924 r.

(Za 100 kilogramów w markach złotych.)

Zboże: Pszenica marchijska 16,40—16,70. — Żyto marchijskie 12,80—13,40. — Jęczmień browarowy 17—18,60. — Jęczmień pastewny 15,40—16,20. — Owies marchijski 12,50—13,20.

Mąka: Pszenciczna 21,75—25,25. — Żyto 19—21,50.

Nasiona: Rzepak (raps) 30,00. — Len 40,00. — Seradela 12—13,50.

Owoce strączkowe: Groch Wiktorya 25—27,00. — Groch mały, jadalny 14—15,00. — Groch pastewny 12—13,00. — Peluska 11—12,00. — Fasola polna 14—16,00. — Wyka 11—12,00. — Łubin modry 11—11,50. — Łubin żółty 15—15,50.

Pasza dla bydła: Osucie pszeniczne 10—10,30. — Osucie rżane 9,20—9,40. — Makuch rzepakowy 10,20. — Makuch lniany 19—20,00. — Wytloki suche 9,30—9,40. — Płatki ziemniaczane 21,00.

× Katowickie ceny ziemiopłodów z dnia 9-go maja 1924 r. Placono za 100 kilogramów franko stacya załadowania w walucie złotowej. Pszenica 25,30. — Żyto 14,50. — Owies 14,40. — Jęczmień browarowy 14,45. — Makuch lniany 22,25. — Makuch rzepakowy 17,75. — Osucie pszeniczne 9,85. — Osucie rżane 9,95. — Tendencja spokojna.

× Ceny bydła na centralnej targowicy w Mysłowicach z dnia 2. maja 1924 r. Placono za 1 kilogram żywej wagi: Świnie I. klasa 2.700—3.000.000, II. klasa 2.400—2.700.000, III. klasa 2—2.400.000 marek; bydło rogate I. klasa 1.700—1.900.000, II. klasa 1.500—1.700.000, III. klasa 1.300—1.500.000 marek; cielęta I—1.400.000 marek.

POZNAŃSKI TARG NA BYDŁO

z dnia 30-go kwietnia 1924 r.

Spędzono: wołów 50, buhai 302, krów 434, cieląt 953, świń 2.967, owiec 309. Placono za 100 kilogramów żywej wagi: bydło rogate I. klasa 92—94, II. klasa 75—78, III. klasa 54—57 złotych; cielęta I. klasa 66—68, II. klasa 56, III. klasa 44—46 złotych; świnie I. klasa 100—103, II. klasa 93—95, III. klasa 83—86 złotych; owce I. klasa 60—62, II. klasa 50—54 złotych. Tendencja spokojna, nie wyprzedano świń i bydła rogatego.

STAN WALUTY GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Placono za:	10. 5.	9. 5.
1 markę niemiecką	—	—
1 dolar amerykański	5,58	5,18½
1 funt szterlingów	22,66	22,49½
100 franków francuskich	31,03	30,14
100 „ belgijskich	25,55	25,40
100 „ szwajcarskich	92,55	92,20
100 koron czeskich	15,77	15,27½
100 „ austriackich	7,31	7,30

KATOWICKIE KURSY BANKOWE

z dnia 10-go maja 1924 r.

Placono: za dolara amerykańskiego 5,00—5,23 złotych; za bilion marek niemieckich 1,20—1,23 złotych.

Nakładem i członkami „Katolika”, spółki wydawniczej z ogr. odpowiedzialnością w Bytomiu. — Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Godula w Bytomiu.

Podziękowanie.

Dziękujemy wszystkim, którzy wzięli udział przy pogrzebie mojej żony i naszej matki. Najprzód wielbnemu ks. wikaremu za tak rzewną przemowę nad grobem, towarzystwu „Matek Polek”, członkiniom Rożańca św., członkiniom arcybractwa „Pocieszenia Najśw. Maryi Panny”, wszystkim krewnym i przyjaciółom serdecznym „Bóg zapłać”

BRZESZYN, 8 maja 1924.

Augustyn Lukaszczuk
z rodziną.

Plaszcze gumowe

od najwykleszych do najlepszych w cenach od 19.50 mk. począwszy poleca

H. Herzberg
Zaborze.

Osoby nerwowe i neurastenicy

cierpiący na podniecenie, osłabioną wolę, brak energii, przesył życia, bezsenność, ból głowy, bojaźń, hipochondrię, bóle serca i żołądka, sexual. neurastenię powinni przeczytać broszurę Dr. Weissego o chorobach nerwowych. Żądajcie bezpłatnej przesyłki.

Dr. Gebhardt & Co., Berlin-Steglitz 8, Arndtsstr. 12.

Lutnie, mandoliny, gitary, gramafony i wszelkie inne instrumenty muzyczne kupuje się najlepiej u
M. Kowatz'a, Bytom
ulica Dworcowa 13 i 25.

Agitujcie za naszą gazetą!



Rowery

nowe i używane, do codziennych długich tur kupuje się najlepiej i najtaniej jakoteż wszelkie reparatury wykonuje prędko i trwale Fa.

DOMINIK SMACZNY
mechaniczny warsztat i sprzedaż
Król. Huta, ul. 3-go maja nr. 10.

WAŻNE DLA ROLNIKÓW!

Od 12. do 24. maja b. r. urządzam w GLIWICACH w mojej fabryce, wejście z ulicy Mikołowskiej i Wrocławskiej

wielką wystawę

wszelkich rolniczych maszyn i narzędzi polnych, maszyn do siewu i sieczenia trawy i zboża, jakoteż maszyny mleczarskie, centrylugi, maszyny do robienia masła, prasy winne, owocowe, jagodowe i buraczane. Śrótowniki i młynki do maki rżanej - Beczki i pumpy do gnojówki.

Wielka liczba maszyn parowych i motorowych, plugi motorowe, sieczkarnie do kraiania karmy będą na miejscu demonstrowane.

Niechaj nikt nie zaniedba przybyć na wystawę w własnym, dobrze zrozumianym interesie. Wstęp wolny od opłaty.

Podczas wystawy wszelkie maszyny o 10 procent taniej.

HUGO GALUSCHKA, fabryka maszyn, GLIWICE, ul. Mikołowska i Wrocławska